

Методичні рекомендації щодо етапності надання медичної допомоги пораненим та травмованим

1. Поранених та травмованих (далі – поранених), залежно від тяжкості пошкоджень, слід розподіляти на наступні споріднені групи:

1.1. Критичні: ізольовані чи поєднані ушкодження з проявами геморагічного шоку, що потребують негайного хірургічного втручання та стабілізації стану;

1.2. Стабільні: ізольовані ушкодження без проявів геморагічного шоку, що потребують хірургічного втручання;

1.3. Легкі: легкі поранення та травми, що не потребують стаціонарного лікування.

2. Заклади охорони здоров'я (далі – ЗОЗ) залежно від об'єму надання допомоги пораненим слід розподіляти на наступні рівні:

2.1. I рівня – БЛЛЛ першого та другого рівнів, багатoproфільні лікарні;

2.2. II рівня – інші ЗОЗ, що надають стаціонарну хірургічну допомогу;

2.3. III рівня – ЗОЗ, що надають первинну та амбулаторну вторинну допомогу.

3. Після надання екстреної медичної допомоги пораненим на місці події чи в зоні евакуації подальше транспортування до ЗОЗ здійснюється наступним чином:

3.1. Критичні – транспортуються до найближчого ЗОЗ II рівня. Після стабілізації стану пораненого відповідно до положень *damage surgery + damage resuscitation*, проводиться евакуація до ЗОЗ I рівня;

3.2. Стабільні – транспортуються до ЗОЗ II рівня, де і проводиться їх лікування. Обов'язковим є забезпечення до 30 % резервних ліжок для надання допомоги Критичним;

3.3. Легкі – медична допомога надається силами бригади ЕМД або поранені транспортуються до ЗОЗ III рівня.

4. Черговість задіяння бригад ЕМД для транспортування поранених:

4.1. Першочергово здійснюється транспортування Критичних;

4.2. Стабільні транспортуються бригадами ЕМД у випадку відсутності необхідності транспортування Критичних;

4.3. Транспортування Легких при необхідності слід здійснювати спеціальним евакуаційним транспортом. Використання автомобілів ЕМД для евакуації Легких категорично не рекомендовано.

5. За умов обмежених ресурсів та можливості забезпечення достатньої медичної допомоги в одному автомобілі ЕМД допускається транспортування декількох Поранених.